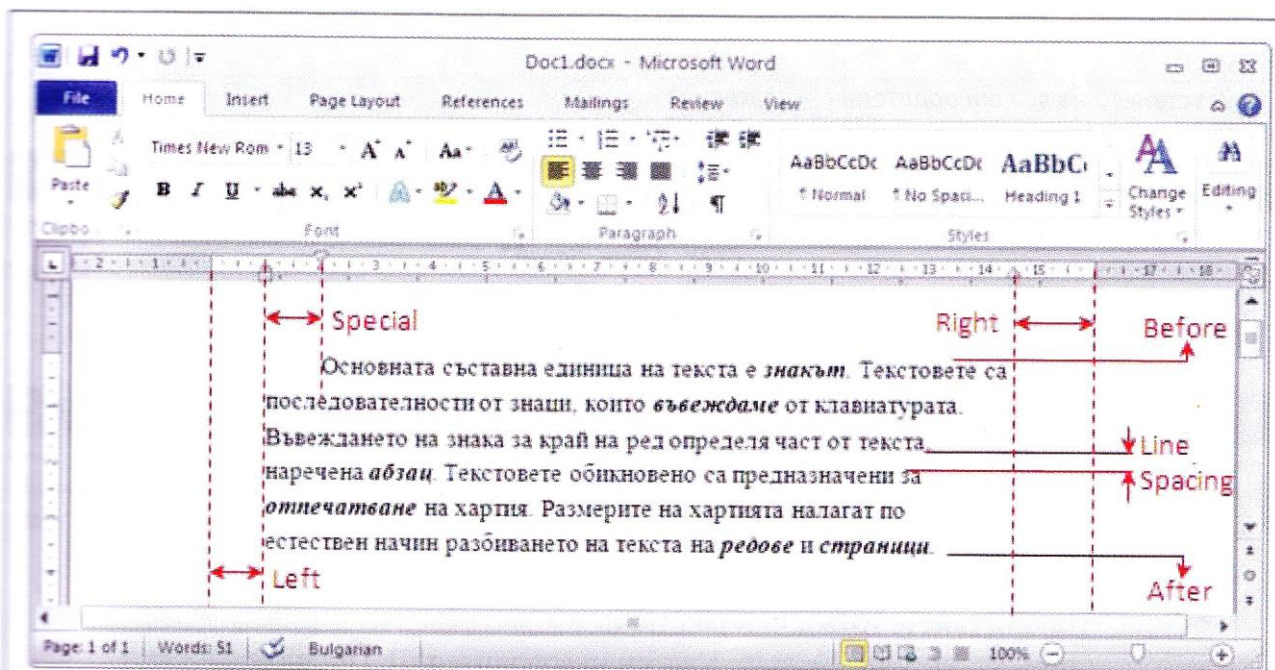

Характеристики на абзаца

Вече знаем, че една от основните съставни единици на текста е **абзацът**. Някои от характеристиките на абзаца и тяхната настройка разгледахме в уроците за компютърни презентации – например, **подравняването** на абзац (Alignment). В MS Word то не се различава съществено от това в MS PowerPoint. Четири са възможностите за подравняване на абзац – вляво (Left), вдясно (Right), центрирано (Center) и двустранно (Justify). Абзацът на *Фиг. 1* е с подравняване вляво.

Абзацът има и други характеристики (виж отново *Фиг. 1*):

- ❖ **Отстъпи** на абзац (Indentation). **Ляв отстъп** (Left) е разстоянието от абзаца до лявата граница на страницата, а **десен отстъп** (Right) – до дясната граница. Възможно е първият ред или останалите редове на абзаца да имат допълнителен отстъп отляво (Special). В случай, че от списъка на полето Special бъде избрана характеристиката First Line, тогава зададеният в сантиметри допълнителен отстъп ще се добави към левия отстъп на абзаца и в резултат първият ред на абзаца ще се измести по-надясно от останалите (както е на *Фиг. 1*). При избор на Hanging зададеният в сантиметри допълнителен отстъп ще се добави към левия отстъп на абзаца и в резултат всички останали редове, без първия, ще се изместят надясно. Границите на страниците отляво и отдясно са там, където оцветената в бяло част на оразмеряващата линейка преминава в сиво оцветяване.
- ❖ **Разстояние** между абзаци (Spacing). За всеки абзац можем да зададем разстоянието от него до предишния (Before) и следващия (After) абзац. Действителното разстояние между два съседни абзаци ще бъде равно на по-голямата от двете зададени

Фиг. 1. Характеристики на абзаца

стойности – разстоянието After на първия и разстоянието Before на втория. При създаване на нов текстов документ програмата MS Word 2010 поставя по подразбиране разстояние 10 pt до следващ абзац.

- ❖ **Междуредово разстояние** на абзаца (Line Spacing). При създаване на нов текстов документ програмата MS Word 2010 задава по подразбиране стойност Multiple 1,15 за междуредово разстояние на абзац. Нормалното междуредово разстояние се избира със Single.

Форматиране на погравняване и отстъпи

За да настроим определена характеристика само на един абзац, не се налага да маркираме абзаца, а само да позиционираме текстовия показалец вътре в него. Ако искаме да настроим по един и същ начин характеристики на няколко съседни абзаци, е необходимо те да бъдат предварително маркирани. След това настройваме съответната характеристика с команда от панела Paragraph на страницата Home или от диалоговия прозорец Paragraph, който се отваря чрез щракване върху бутона-стрелка, намиращ се в долния десен ъгъл на панела.

За да илюстрираме форматирането на абзац, нека съставим покана за родителска среща. Въвеждаме текста от *Фиг. 2* и го съхраняваме във файл с име Pokana.docx в папка на твърдия диск.

СОУ „Иван Вазов“
Покана
за
родителска среща
На 25.11.2011 г. (петък) от 18.00 часа в кабинет 203 ще се проведе родителска среща на 6а клас при следния дневен ред:
Обсъждане на поведението на учениците.
Анализ на успеха на учениците.
Разни.
Присъствието на всички родители е желателно.
Класен ръководител: Л. Попова

Фиг. 2. Неформатиран текст

СОУ „Иван Вазов“
Покана
за
родителска среща
На 24.11.2006 г. (*петък*) от **18.00** часа в кабинет 203 ще се проведе
родителска среща на 6а клас при следния дневен ред:
Обсъждане на поведението на учениците.
Анализ на успеха на учениците.
Разни.
Присъствието на всички родители е *желателно*.
Класен ръководител: Л. Попова

Фиг. 3. Форматиран текст

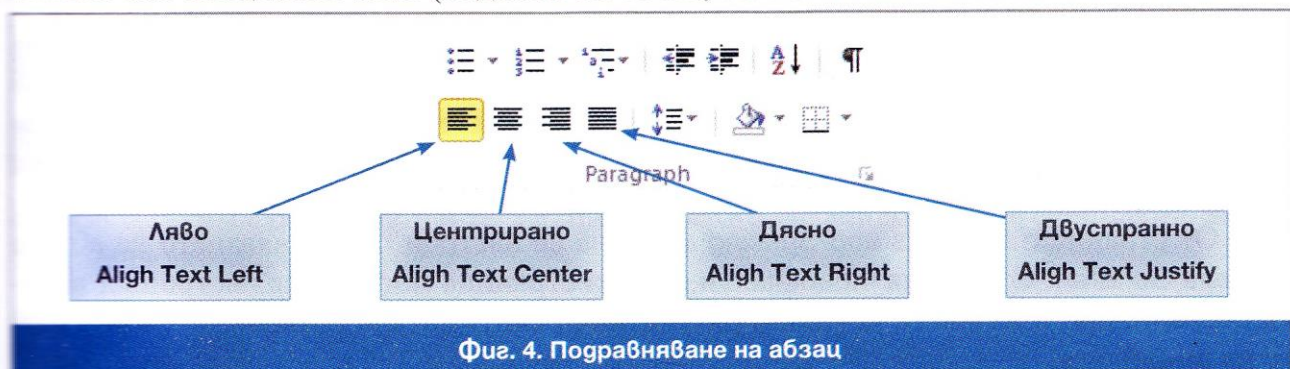
Вече знаем как да извършим форматирането на шрифта, показано на *Фиг. 3* – на някои места трябва да удебелим буквите, на други – да ги наклоним или подчертаем, а някои букви – да оцветим. Специалният шрифт, с който са изписани първите два реда, е *Monotype Corsiva*, а размерът на всички знаци е 12. Сега да покажем как ще се извърши форматирането на абзаци, показано на *Фиг. 3*.

Първите четири абзаца трябва да са центрирани. Затова можем да извършим форматирането на тези четири абзаца едновременно. Маркираме ги и след това задаваме характеристиката *Center* (☰) от панела *Paragraph* на страницата *Home* (*Фиг. 4*). За всички останали абзаци прилагаме подравняването *Justify* (☰) без да се съобразяваме с това, че тези абзаци трябва да започват от различни позиции в реда. Мястото, където започва всеки абзац, ще форматираме като настроим характеристиката му *Indentation*.

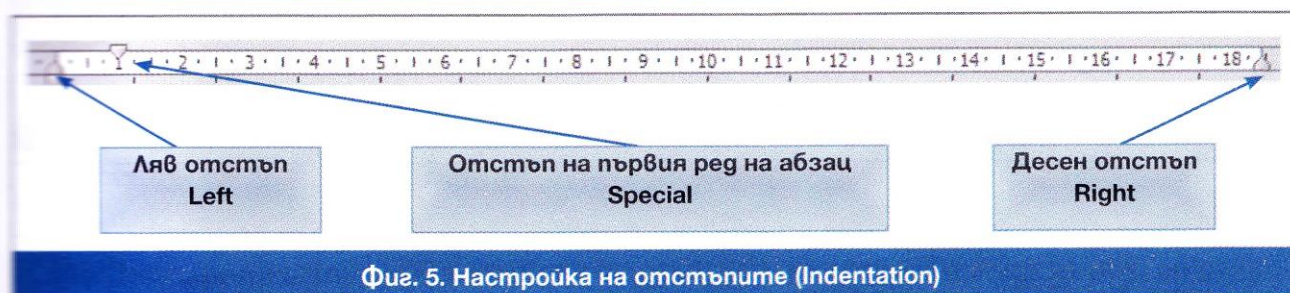
На *Фиг. 5* са показани трите плъзгача за настройка на отстъпите на абзац. Те са поставени върху оразмерителната линейка и изместването им става с хващане и влачване с мишката. За улеснение, бутоните за ляв отстъп и специален отстъп на първия ред могат да се изместват едновременно с квадратчето, разположено под бутона за ляв отстъп. За настройване на отстъпа отляво може да се използват командите *Increase Indent* (☰) (увеличи отстъпа) и *Decrease Indent* (☰) (намали отстъпа) от панела *Paragraph*. Всяко натискане на първия бутон увеличава отстъпа отляво на абзаца с 1.25 cm, а всяко натискане на втория бутон го намалява с 1.25 cm.

За да постигнем форматирането от *Фиг. 3*, задаваме специален отстъп от 1 cm на първия ред от петия и деветия абзац. Трите абзаца с дневния ред са с ляв отстъп от 3 cm, а абзацът с подписа на класния ръководител – от 8 cm. Ако се затрудняваме да определим краищата на абзац, щракваме върху бутона ☰ от панела *Paragraph*. Текстът в работното поле се изобразява така, че краят на всеки абзац е маркиран със знака за край на абзац ¶.

С натискането на бутона ☰, в работното поле ще се покажат не само знаците, които маркират краищата на абзаци. Ще се видят и много други специални знаци, които са невидими, когато този бутон не е натиснат. Така например, програмата ще покаже със специален знак (подобен на точка, но поставена по-високо от обичайно-

Фиг. 4. Погравняване на абзац

Фиг. 5. Настройка на отстъпите (Indentation)

то) въведените в текста интервали. Така можем да видим дали в текста няма места, където вместо един са въведени много интервали – нещо, което е ненужно и пречи на форматирането на абзаца.

По същия начин може да се види и дали не са използвани двойка знаци за край на абзац, за да се отдалечат два съседни абзаца един от друг. Такъв начин на форматиране на разстоянието между абзаци е нежелателен, защото поради невнимание можем да изтрием единия от двата знака за край на абзац и да нарушим форматирането. Как се постига необходимото форматиране на разстоянието между абзаци, ще научим по-натък в този урок.

Форматиране на разстояния между редове и абзаци

Както се вижда на *Фиг. 3*, разстоянието между всеки от първите четири абзаци и следващия го е по-голямо. За да получим такова форматиране, можем да постъпим по два начина. Тъй като абзаците са от един ред, бихме могли да увеличим *междуредовото разстояние* на всеки ред с командата *Line and Paragraph Spacing* . Падащият списък на командата съдържа различни разстояния между редове. Стандартното междуредово разстояние по подразбиране е 1,15, а за форматиране на четирите абзаци сме избрали разстояние 1,5.

Това, обаче, не е нормалният начин за задаване на разстояние **между абзаци**. За целта трябва да се използва диалоговият прозорец *Paragraph* (*Фиг. 6*), който се отваря чрез щракване върху бутона-стрелка, намиращ се в долния десен ъгъл на групата с инструменти *Paragraph*.

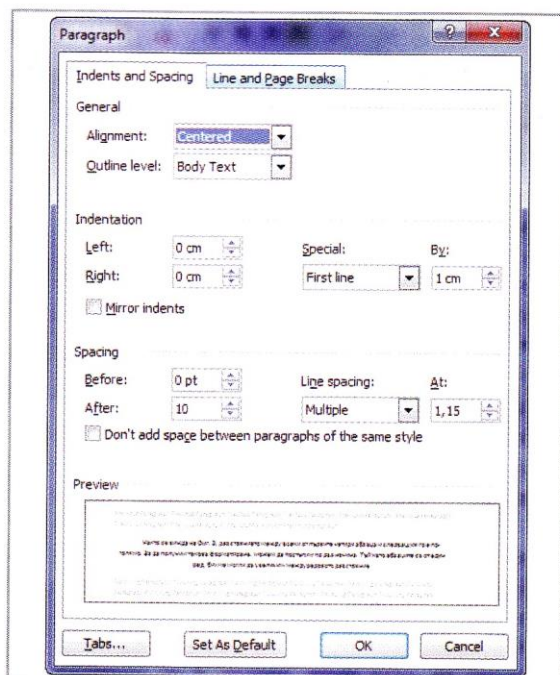
Ако вече сме увеличили разстоянието между първите четири абзаци с *Line Spacing*, по-добре е да зададем нормално междуредово разстояние (*Single*) и вместо това да поставим разстояние от 6 pt след всеки от четирите абзаци в комбинираната кутия *After*. Какво ще е различно, ако вместо *After* използваме *Before*?

От страницата *Indents and Spacing* може да се настрои подравняването на абзаца (панела *General*). От панела *Indentation* в същата страница могат да се настройват всички отстъпи, при това много по-точно (до стотна от сантиметъра), отколкото с плъзгачите на линейката.

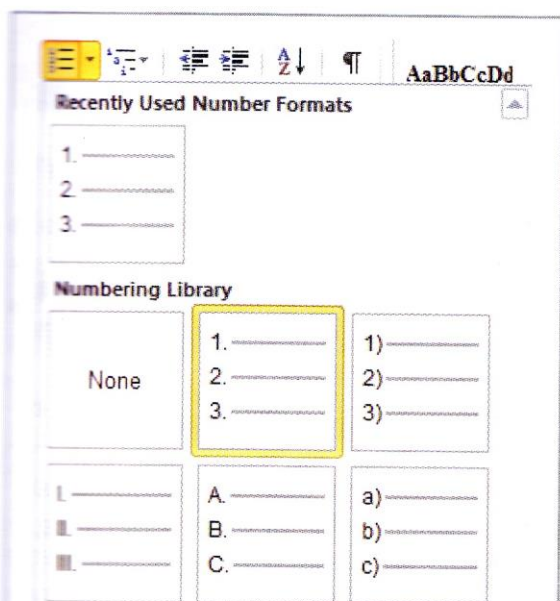
Настройката на междуредовото разстояние също може да се направи по-точно от панела *Spacing* на диалоговия прозорец *Paragraph*.

Абзаци с номерация и булети

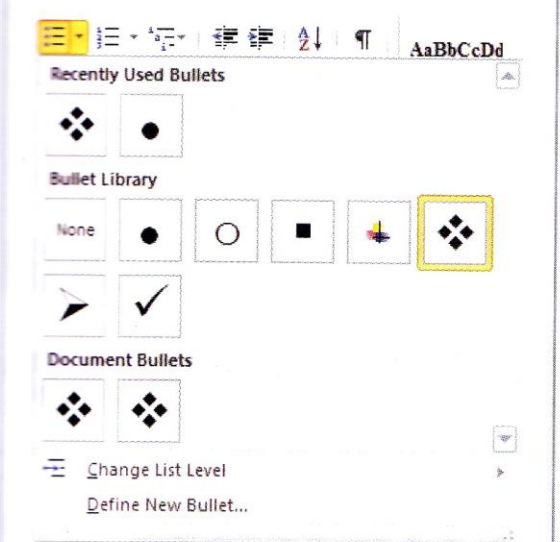
Поставянето на номерация или булети е част от форматирането на абзаци. Поставянето на булети пред абзаците ни е познато от уроците за компютърни презентации.

Фиг. 6. Диалогът Paragraph

Фиг. 7. Избор на номерация

Фиг. 8. Избор на булети

За да поставим пред всеки от няколко последователни абзаца булет – точка, квадрат или друг водещ знак, трябва да маркираме абзаците и да натиснем бутона (Bullets), а за да им поставим номерация – да натиснем бутона (Numbering). И в двата случая програмата MS Word сама ще избере стила на номериране или вида на булетите. Премахването на номерацията и булетите става като маркираме интересувашите ни абзаци и повторно натиснем съответния бутон (Numbering или Bullets).

Ако желаем сами да изберем вида на номерацията или булетите, можем да го направим чрез щракване върху частта от бутоните Bullets или Numbering. Отварят се падащи менюта, от които можем да направим избора. На Фиг. 7 е показано менюто с различни възможности за избор на номерация, а на Фиг. 8 – за избор на булети.

При номериране на абзаци може да се наложи в групи от по няколко последователни абзаца да поставим еднотипна номерация така, че във всяка група номерацията да започва от началото. Първо поставяме номерацията на абзаците от първата група. След това номерираме абзаците от втората група. Програмата ще номерира втората група така, сякаш е продължение на първата. С десния бутон на мишката от контекстното меню избираме командата Restart at 1. Така номерирането на абзаците от втората група ще започне отначало.

С командата Define New Bullet (дефинирай нов булет) от менюто Bullets можем да изберем за булет неголямо изображение (Picture) или

произволен знак от шрифтовите таблици, както и от множеството специални знаци, оформени като шрифт (Symbol).

Речник

after	а̀фтър	след
indentation	индентейшън	отместване (на ред или абзац)
hanging	х̀енгинг	висящ; редовете на абзаца без първия
numbering	н̀ъмбъринг	номериране
single	сингл	единствен
special	спешъл	специален

Въпроси и задачи

1. Избройте основните характеристики на абзаца в текстов документ.
2. Какви последователности от действия се извършват при форматиране на абзац? Какви са възможностите за подравняване на абзац?
3. Какви са възможностите за задаване на отстъпи на абзац?
4. Какви са възможностите за задаване на разстояние между редовете на абзац и между абзаци? Кой от тях може да приложите от страницата с командни бутони и за кои трябва да използвате диалоговия прозорец Paragraph?
5. Каква е разликата в действието на бутоните Numbering и Bullets? А какво е общото?
6. По случай Деня на народните будители 1 ноември съставете обява за официално тържество, като въведете и форматирате текст по задания на *Фиг. 9* образец. Съхранете форматирания текстов документ под името *Обява_1.docx*.

СОУ „Отец Паисий“

Ръководството на СОУ „Отец Паисий“, Ви кани най-учтиво да посетите тържеството по случай **Деня на Народните будители**, което ще се проведе на 1 ноември в ритуалната зала на училището. Тържеството ще протече при следната програма:

- ❖ Тържествено слово на Директора на училището.
- ❖ Награждаване на победителите от литературния конкурс, посветен на Деня на будителите.
- ❖ Изпълнение на възрожденски песни от хора на училището.
- ❖ Представление на ансамбъла за народни танци към училището.

Директор: *Христо Иванов*

Фиг. 9.

7. Създайте текстов документ със съдържание и форматиране, както е показано на *Фиг. 10*.

123 СОУ със засилено изучаване на ИТ обявява

КОНКУРС

За приемане в кръжоците по:

- ❖ Математика
- ❖ Информатика
- ❖ Информационни технологии

Предишни участия в кръжоците са **предимство**.

От Ръководството
на училището

Фиг. 10.